

Bijlage Onderbouwing en Evaluatie (CW 3.1)

Wetsvoorstel houdende wijziging van de Wet financiering sociale verzekeringen om te voorzien in differentiatie naar grootte van werkgever bij de premieheffing voor het Arbeidsongeschiktheidsfonds en om de systematiek van voortschrijdend cumulatief rekenen aan te passen

Deze bijlage is onderdeel van de pilot naar het vergroten van de vindbaarheid van artikel 3.1 van de Comptabiliteitswet.¹ Volgens artikel 3.1 van de Comptabiliteitswet (CW 3.1) dienen alle voorstellen met financiële consequenties een toelichting te bevatten op de doelen, beleidsinstrumenten, doeltreffendheid, doelmatigheid en financiële consequenties. Tevens dienen voorstellen een evaluatieparagraaf te bevatten. Met de pilot wordt beoogd de vindbaarheid van de vereiste toelichtingen bij voorstellen met (kans op) significante financiële gevolgen te vergroten.

Bij SZW is de pilot van toepassing op brieven waarin grote trajecten qua financiële omvang worden toegelicht die tussen 1 juli en eind 2020 naar de Eerste en Tweede Kamer gaan, waarbij het ook kan gaan om voorstellen waar al eerder een brief over naar de Kamer is gegaan. Bij Kamerbrieven is het de bedoeling dat deze bijlage wordt toegevoegd. Bij voorstellen voor wet- of regelgeving worden in de memorie of nota van toelichting aparte kopjes opgenomen die corresponderen met de onderdelen van CW 3.1. Het huidige wetsvoorstel was bij de start van de pilot al in een vergevorderd stadium. Daarom is er voor gekozen om deze bijlage in te vullen, in plaats van het opnemen van aparte kopjes in de memorie van toelichting, die al geschreven was.

Onderdeel	Toelichting
Nagestreefde doelen	Met het invoeren van een gedifferentieerde Aof-premie wil het kabinet kleine werkgevers financieel tegemoetkomen in de kosten van loondoorbetaling en re-integratie. Kleine werkgevers kunnen deze tegemoetkoming aanwenden om zich goed te verzekeren via bijvoorbeeld de MKB-verzuim-ontzorgverzekering, die het financiële risico van loondoorbetaling bij ziekte afdekt en de kleine werkgever helpt bij de verplichtingen en taken rondom loondoorbetaling bij ziekte, waarmee zij dus ook ontzorgd kunnen worden. Behalve het creëren van een gedifferentieerde Aof-premie bevat dit wetsvoorstel ook een aanpassing om van de systematiek van het berekenen van de te betalen premies via het voortschrijdend cumulatief rekenen (VCR). Met dit voorstel wordt meer evenwicht gebracht in de toepassing van VCR door UWV als publieke uitvoerder en de diverse private uitvoerders. Deze (kleine) aanpassing hangt inhoudelijk niet samen met de gedifferentieerde Aof-premie.
Ingezette beleidsinstrument(en)	Het Aof-tarief wordt gedifferentieerd in een tarief voor kleine werkgevers en een tarief voor (middel)grote werkgevers. Het tarief voor kleine werkgevers wordt lager vastgesteld en daarmee worden kleine werkgevers financieel tegemoetgekomen. Als flankerend beleid bij dit voorstel zal in het Besluit Wfsv ook een verhoging van de grens tussen kleine en middelgrote werkgevers in de Werkhervattingskas (Whk) worden geregeld. Deze grens wordt aangepast om ervoor te zorgen dat de definitie van kleine werkgevers voor de gedifferentieerde premie voor de Whk en Aof gelijk is. Dit biedt meer duidelijkheid voor werkgevers en gemak voor de uitvoering. Daarbij is dit tevens een verbetering van de premiesystematiek in de Whk.

¹ Op drie april 2020 is de [derde voortgangsrapportage van de Operatie Inzicht in Kwaliteit](#) aan de Tweede Kamer gestuurd, waarin de minister van Financiën de pilot naar het vergroten van de vindbaarheid van toelichtingen op nieuwe beleidsvoorstellen aankondigt.

	Daarnaast vindt een kleine aanpassing plaats in het beleid rondom de toepassing van VCR door private partijen die namens een eigenrisicodragers een arbeidsongeschiktheidsuitkering uitkeren. Wettelijk wordt geregeld dat zij niet langer VCR hoeven toe te passen over het gecombineerde loon én de uitkering, maar alleen nog maar over de uitkering. Dit wordt nu in individuele situaties al toegestaan.										
Financiële gevolgen voor het Rijk	Als gevolg van het wetsvoorstel wordt er een onderscheid aangebracht in de Aof-premie voor verschillende categorieën werkgevers. Hierdoor kunnen kleine werkgevers financieel tegemoet worden gekomen voor hun loondoorbetalingsverplichtingen bij ziekte van werknemers. De tegemoetkoming die is afgesproken bedraagt €450 miljoen per jaar. Deze tegemoetkoming wordt voor €250 miljoen gedekt uit een verhoging van de Aof-premie voor alle werkgevers (zowel kleine als (middel)grote werkgevers). Per saldo leidt de gedifferentieerde Aof-premie dus tot € 200 miljoen lastenverlichting voor het bedrijfsleven als geheel. Daarmee geeft het kabinet invulling aan de toezegging uit de brief Heroverweging pakket vestigingsklimaat² om de werkgeverslasten op arbeid structureel met € 200 miljoen te verlagen. Het onderdeel VCR uit het wetsvoorstel heeft geen gevolgen voor de premie-inkomsten. De Belastingdienst staat op dit moment in individuele gevallen al toe dat VCR separaat wordt toegepast over de uitkering en separaat over het loon. Dit wordt met het wetsvoorstel ook wettelijk geborgd. De totale uitvoeringskosten van UWV en Belastingdienst worden binnen de begroting van SZW gedekt. De uitvoeringskosten staan in onderstaande tabel weergegeven. Tabel 1: Uitvoeringskosten (in mln.) <table border="1" data-bbox="513 1153 1412 1216"> <thead> <tr> <th></th> <th>2020</th> <th>2021</th> <th>2022</th> <th>Structureel</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Uitvoeringskosten</td> <td>0,02</td> <td>0,64</td> <td>0,92</td> <td>0,92</td> </tr> </tbody> </table>		2020	2021	2022	Structureel	Uitvoeringskosten	0,02	0,64	0,92	0,92
	2020	2021	2022	Structureel							
Uitvoeringskosten	0,02	0,64	0,92	0,92							
Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren – als van toepassing	Als gevolg van het wetsvoorstel wordt er een onderscheid aangebracht in de Aof-premie voor verschillende categorieën werkgevers. Hierdoor worden kleine werkgevers financieel tegemoet gekomen voor hun loondoorbetalingsverplichtingen bij ziekte van werknemers. De tegemoetkoming die is afgesproken bedraagt €450 miljoen. Deze wordt voor €250 miljoen gedekt uit een verhoging van de Aof-premie voor alle werkgevers (zowel kleine als (middel)grote werkgevers). Per saldo leidt de gedifferentieerde Aof-premie dus tot € 200 miljoen lastenverlichting voor het bedrijfsleven.										
Doeltreffendheid	Uit onderzoek³ blijkt dat werkgevers over het algemeen begrip hebben voor het feit dat ze verplicht zijn om de eerste twee jaar het loon van zieke werknemers door te betalen. Toch ervaren met name kleine werkgevers knelpunten. Kleine werkgevers ervaren de re-integratieverplichtingen als disproportioneel. Kleine werkgevers staan voor dezelfde verplichtingen en kosten als grote werkgevers. In de praktijk zien grote werkgevers meer mogelijkheden om aan de verplichtingen te voldoen⁴. Kleine werkgevers hebben meestal weinig										

² Kamerstukken II, 2018/19, 35000 nr. 72

³ Panteia (2014), Prikkels en knelpunten – Hoe werkgevers de loondoorbetalingsverplichting bij ziekte beleven

⁴ Panteia (2014), Prikkels en knelpunten – Hoe werkgevers de loondoorbetalingsverplichting bij ziekte beleven

	ervaring met ziekteverzuim en weten daardoor minder goed wat er van hen verwacht wordt. Met name kleine werkgevers geven dan ook aan de behoefte te hebben om ontzorgd te worden. Met het invoeren van een gedifferentieerde Aof-premie wil het kabinet deze kleine werkgevers financieel tegemoetkomen voor de kosten van loondoorbetaling en re-integratie. Een verlaging van de premie voor kleine werkgevers zorgt ervoor dat zij minder premie hoeven af te dragen. UWV past VCR alleen toe over de uitkering. Private uitvoerders die namens een eigenrisicodragers (ERD) de uitkering op grond van de Ziektewet (ZW) of de Werkhervattingsregeling gedeeltelijk arbeidsgeschikten (WGA) betalen, moeten VCR toepassen over de som van loon én uitkering. Door wettelijk te regelen dat private uitvoerders VCR alleen nog maar over de uitkering hoeven toe te passen, ontstaat er meer gelijkheid in de uitvoering tussen UWV en private uitvoerders.
Doelmatigheid	Door de invoering van de Aof-premiedifferentiatie kunnen kleine werkgevers gecompenseerd worden voor de kosten van loondoorbetaling en re-integratie. Omdat aangesloten wordt bij de bestaande systematiek voor het bepalen van de grootte van de werkgever in het kader van de Werkhervattingskas, zijn de uitvoeringskosten relatief laag. Het toepassen van VCR over zowel loon als uitkering is voor private uitvoerders lastig en duur. De private uitvoerder moet om VCR volgens de geldende regels toe te passen dan namelijk ook inzicht hebben in de loonadministratie van de betreffende werkgever. Immers moeten loon en uitkering in elke aangifteperiode bij elkaar opgeteld worden. Dit is technisch mogelijk, maar erg bewerkelijk. Hierdoor ontstaat vertraging, een grotere kans op fouten en een toename van administratieve lasten. Juist vanwege deze problemen staat de Belastingdienst sinds 2013 in individuele gevallen toe dat de private uitvoerder afzonderlijk VCR toepast over de uitkering. De werkgever die eigenrisicodragers is past dan afzonderlijk VCR toe over het loon. De voorgestelde aanpassing van de regels rondom VCR is daarom een verbetering.
Evaluatieparagraaf (of en hoe)	Het Aof-tarief voor kleine werkgevers zal vanaf 2022 zodanig worden vastgesteld dat deze naar inschatting €450 miljoen minder zal opleveren dan zonder de aanpassing het geval was. In 2023 kan worden vastgesteld in welke mate het budget voor 2022 is benut. Vanaf 2023 zal jaarlijks worden teruggekeken naar het gerealiseerde budgettaire beslag van de regeling. Eventuele over- of onderschrijdingen zullen gecompenseerd worden door het tarief voor het opvolgende jaar navenant aan te passen.